

Vi er rimelig godt fornøyd så langt med oppslutningen om årets versjon av Fotonøtta, og halvveis i årets sesong kan det se ut som det blir rekord-deltakelse rundt vår tradisjonsrike konkurranse. Runde nr. 2 samlet 54 deltakere, av disse svarte 26 rett på begge nøtter. Kampen om kikkerten begynner å bli alvor – vi presenterer runde nr. 3.

Konkurransereglene

1. I Vår Fuglefauna vil det bli presentert to fuglebilder der artenes identitet ikke er oppgitt. Dersom du på grunnlag av bildet mener å kunne identifisere arten, kan du oppnå en viss poengsum pr. bilde. Artene skal være påtruffet i Vest-Palearktis.

2. Du kan sende inn besvarelse på begge bildene, men kun ett forslag pr. bilde! For hvert riktig svar oppnår du den poengsum som er angitt. Fra og med 2012-årgangen har vi fjernet den gamle regelen om minuspoeng ved feil svar.

3. Besvarelsene for hver gang må være innsendt til Vår Fuglefaunas redaksjon innen angitt tidsfrist. I hvert hefte kommer nye spørsmål, sammen med svarene på forrige rundes bilder og navn på vinner.

4. Bildene i hvert hefte utgjør en egen konkurranseomgang, der premien er et gavekort på kr. 350,- fra Natur og Fritid AS. Premien tilfaller den som har flest poeng i runden. Dersom flere innsendere har like poengsummer foretas trekning blant disse.

5. Sender du inn besvarelser fra flere runder, vil poengsummene dine bli lagt sammen ved årets utgang. Den som har flest poeng totalt, vinner hovedpremien — som er en kostbar Swarovski kvalitetskikkert velegnet til fuglekikking! Dersom flere innsendere skulle stå med lik poengsum til slutt, vil det bli ekstrarunder med bilder på internett for de involverte helt til en vinner kan kåres.

6. Konkurransen er åpen for alle medlemmer av NOF, med unntak av dem som av ulike årsaker er kjent med svarene på forhånd. Redaktørens vurdering av hvem dette måtte gjelde er eneveldig. Redaktøren og fotografen av det aktuelle bilde er konkurransens jury i tvilstilfeller.

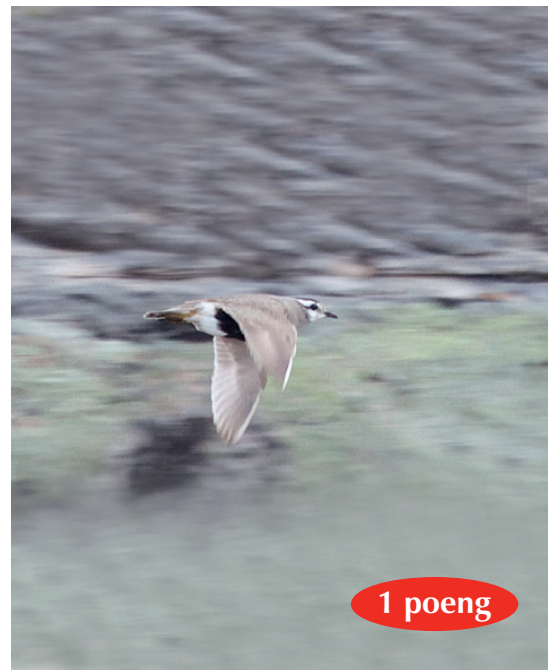
Slik gjør du

Konkurransen går ut på å artsbestemme fuglene på de to bildene. Svarene ser du i neste nummer, og dine svar må sendes til oss innen **1. november 2014** på e-post til vf@birdlife.no. Her er oppsummeringen av forrige runde:

1 poeng: Måker, elsket og hatet, også av ornitologien som liker å bryne seg på identifikasjonsproblematikk. Ungfugler er ofte hakket vanskeligere enn fugler i voksen drakt, og **hettemåken** *Chroicocephalus ridibundus* i denne rundens fotonøtt tilhører siste kategori. Førstini (49) personer så at det dreide seg om en hettemåke, en voksen sådan. Bildet viser helhvitt stjørt, bein med mørkerød farge – og mye vinger. Vingetegningene er typiske med helt grå arm og armdekkere, vi aner knappst den meget smale hvite bakkanten på armsvingfjærene som hettemåke har. Fremkant av hånd er hvit, mens de 6-7 ytterste håndsvingfjærene har mørke tupper, noen dandert med hvite markeringer. Vingen virker lang i forhold til bredde, og passer dermed dårligere for dvergmåke enn hettemåke.

To (2) deltakere hadde foreslått dvergmåke *Hydrocoloeus minutus*. Oversiden passer dårlig med denne arten både i 1K-, 2K- og adult-drakt. Subadulte dvergmåker (3K) kan riktignok fremvise litt varierende tegninger på hånd, med ulike mengder sorte tegninger. 3K-fugler avslører seg for øvrig også med at undersiden av vingen ofte ikke er helt mørk, slik de er på helt utfargede individer. Men dvergmåke viser ikke hvit fremkant på hånd i noen drakter, og har i subadult og adult drakt en bredere vingebakkant enn hettemåke.

Det kom også inn et (1) forslag på makrellterne *Sterna hirundo*. Det er vanskelig å se for seg en makrellterne med så fyldig og bred vinge, ei heller med veldefinert hvit fremkant på hånd. Hvitkinnsvarterne *Chlidonias hybrida*

1 poeng

3 poeng

Kvalitetspremier også i 2014!

I 2014 kan vi på nytt presentere kikkerten Swarovski CL Companion 8x30 som premie til sammenlagtvinneren i Fotonøtta! Det er Swarovski Nordic AB som raust støtter oss med denne kvalitetskikkerten i premie.

Natur & Fritid deler ut et gavekort på kr. 350,- til en av dem som oppnår flest poeng pr. omgang.

natur og fritid.no

(1) har i alle drakter en nokså kontrastløs overside, kanskje med unntak av voksne fugler som myter til vinterdrakt. Den kan da få en mørkere bakkant på hånd, som i varierende grad følger håndsvingfjærene innover mot basis, og som skaper mørke kiler i ytre hånd. Dette ikke ulikt makrellterne, men ulikt vår avbildete fugl. Snøgås *Anser caerulescens* (1) har mørke svingfjær og hvite dekkere. Hettemåke, voksen, Nidarø, Trondheim, mai 2014. Foto: Håvard Eggen.

3 poeng: Høsten er tid for mengder av piplerker i kratt, på jorder og langs kysten. Hva passet vel bedre enn å fyre av en piplerke-nøtt, som en oppvarming til høstens utfordringer? Vi fikk inn mange ulike forslag, og majoriteten på tjuesyv (27) svarte riktig. Her var det med andre ord mange som kunne sin felthåndbok, for fuglen sitter i en vanskelig positur, men slik at mange viktige kjennetegn avsløres. Vi kan merke oss et bryst med veldefinerte, kraftige lengdestreker. Disse står i stor kontrast til strekene på flankene, som er tydelig tynnere og finere. Dersom vi velger blant våre vanlige piplerker taler dette sterkt for **trepiplerke** *Anthus trivialis*. Men, en slik karakter kan være vanskelig å vurdere dersom man ikke ser artene godt regelmessig, og andre støttekarakterer må til. Et lett, varmtone anstrøk over bryst og flanker, sammen med renere hvit buk taler trepiplerkens sak. «Kjøttfarget», lyse bein likeså. Legg også merke til at bremmene på mellom- og stordekere er noe bredere enn man ofte finner på heipiplerke. Totalt sett kan vi konkludere med trepiplerke på bildet, men ha likevel respekt for variasjonen

på piplerker, ikke minst på beinfarge, fargetoner på undersiden og grad av lengdestreking. Hodetegningen er alltid en fordel å se, trepiplerken har en litt lysere flekk bak øredækkerne og kraftigere overøystripe, som er synlig også i felt. De som bommet med sitt forslag om heipiplerke *A. pratensis* var ti (10) i tallet.

Fem (5) deltakere mente at vi hadde med en lappiplerke *A. cervinus* å gjøre. Kanskje var det vingebåndene (som bremmene på mellom- og stordekere danner) som de mente var så kraftige at det kunne være denne arten. Fuglen viser dessuten ryggbånd. Tynn streking på flankene taler mot dette forslaget. Vær oppmerksom på at både hei-, tre- og lappiplerke fremviser ryggbånd. Lappiplerke har hvitere ryggbånd enn de to andre artene, selv om det er variasjoner også her. Disse ryggbåndene skulle være nok til å utelukke vann-

piplerke *A. spinoletta* (4), sanglerke *Alauda arvensis* (3) og kanaripiplerke *Anthus berthelotii* (2). Kanaripiplerke deler en viss likhet med trepiplerke når man ser på lengdestrekingen på undersiden. Tundrapiplerke *A. gustavi* har tydelige hvite vingebånd, ryggbånd og kraftige flankestreker, noe fuglen på bildet mangler. Proposisjonene er også litt forskjellige, med «framskutt» bryst og kort stert. Sibirpiplerke *A. hodgsoni* har jevn olivenfarget overside, kun med diffuse mørke lengdestreper, og olivenfargete ytterkanter av tertierer. Trepiplerke, Røst, september 2013. Foto: Håvard Eggen.

Av 26 deltakere som svarte rett på begge nøtter, ble **Anders K. Wollan, Oslo** trukket ut som vinner! Han får tilsendt et gavekort fra Natur og Fritid AS. Vi gratulerer!

Martin Eggen

Forrige rundes fugler - i andre positurer

